Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, en de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit bepaalt de algemene regels voor de erkenning van een partnerorganisatie in de eerstelijnszorg via een beheersovereenkomst. Dit houdt in dat een oproep gelanceerd wordt, dat de ontvankelijke aanvragen beoordeeld en gerangschikt worden, dat de verplicht op te nemen elementen in de oproep en in de beheersovereenkomst bepaald worden, alsook de subsidie en subsidiëringsvoorwaarden. Vervolgens kan de minister een beheersovereenkomst afsluiten met een partnerorganisatie voor minimaal drie en maximaal vijf jaar. Deze generieke procedure zal van toepassing zijn voor iedere erkenning van een partnerorganisatie in de eerstelijnszorg via een beheersovereenkomst.

Aansluitend worden in een volgend hoofdstuk de regels bepaald tot erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning. De erkenning van deze partnerorganisatie heeft als doel het bereiken van een zo goed mogelijke levenskwaliteit van personen met een chronische aandoening en de participatiecultuur van personen met een zorg- en ondersteuningsnood in organisaties te versterken. Dat kan door het ontwikkelen en verspreiden van principes, tools en methodieken en door participatieprocessen te implementeren in de mesostructuren, waaronder zorgraden en netwerken Geestelijke Gezondheid. Er kan slechts één organisatie erkend worden voor de beide componenten; die zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Vlaams Regeerakkoord 2025-2029 – pag. 117 en pag. 130-131
We zetten de burger en zijn zorgnood centraal en brengen de ondersteuningsnood zorgvuldig en gedetailleerd in kaart. We werken barrières en overlap tussen zorgverleners en beleidsniveaus weg en zetten de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in, zodat iedereen de best en meest toegankelijk mogelijke zorg krijgt.
Een logische en heldere structuur moet geïntegreerde zorg in Vlaanderen verder faciliteren (…) We hervormen het financieringsmodel, waarbij de financiering gekoppeld wordt aan duidelijke doelstellingen en prioriteiten die de overheid oplegt. Overheidsmiddelen dienen immers efficiënt te worden ingezet.

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft tot doel ad hoc-subsidieregelingen te vervangen. Het regelt de procedure voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie in de eerstelijnszorg via een beheersovereenkomst. Dit houdt in dat een oproep gelanceerd wordt met een kadering van de vraag van de overheid, de beoordelingscriteria, de verplicht op te nemen elementen in de oproep en in de beheersovereenkomst, de maximale subsidie en de voorwaarden voor subsidiëring. De ingediende aanvragen worden vervolgens beoordeeld en gerangschikt met als uiteindelijk doel het sluiten van een beheersovereenkomst met een partnerorganisatie voor minimaal drie en maximaal vijf jaar.

Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2024-2029 – pag. 67
Om de persoon daadwerkelijk aan het stuur te zetten versterken we de stem van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in de zorgraad. Participatie en co-creatie zijn na deze legislatuur geen holle begrippen binnen de Vlaamse zorgraden. Elke zorgraad zal voldoende expertise en kennis hebben om met deze principes aan de slag te gaan. We gaan hiervoor op zoek naar betrouwbare partners die de zorgraden hierbij kunnen ondersteunen.

In hoofdstuk 3 van dit ontwerp van besluit wordt een oproep gedaan voor een partnerorganisatie die optreedt als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning.

De eerste component omvat de verdediging van de belangen van personen met een chronische aandoening (al of niet aangesloten bij een patiëntenvereniging) met een focus op het bereiken van een zo goed mogelijke levenskwaliteit. Er wordt ook kennis gedeeld met personen met een chronische aandoening.
De tweede component is de opdracht als expertise- en implementatiecentrum rond gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning. De partnerorganisatie heeft hier twee doelen: ten eerste, de participatiecultuur in organisaties versterken door het ontwikkelen en verspreiden van principes, tools en methodieken en participatieprocessen implementeren in de mesostructuren zoals de zorgraden en de netwerken Geestelijke Gezondheid
Ten tweede: de ondersteuning van ervaringsdeskundige vertegenwoordigers van personen met een zorg- en ondersteuningsnood in de netwerken Geestelijke Gezondheid volwassenen. In de algemene opdrachten van de partnerorganisatie worden dus ook de personen met een zorg- en ondersteuningsnood met een psychische problematiek meegenomen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn (VIVEL) regelt de erkenning van een

partnerorganisatie zonder beheersovereenkomst. De procedure tot oproep en erkenning van de partnerorganisatie verschilt dus van het voorliggend voorontwerp van besluit.

Dit is het eerste ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst in uitvoering van artikel 19 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders.
Volgend op dit generieke gedeelte worden de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning geëxpliciteerd.

Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/486 van 25 november 2025.

Het advies RD/2025004423 van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 7 november 2025 en het advies RD/2025005203 op 9 december 2025.

De Vlaamse Regering hechtte haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit op 9 januari 2026 (VR 2026 0901 DOC.0005/1TER).

De Intersectorale Kamer van de Vlaamse Raad WVG heeft advies gegeven op 12 februari 2026. Het voorontwerp van besluit werd op een aantal plaatsen aangepast.

De Vlaamse Regering hechtte haar (tweede) principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit op 13 maart 2026 (VR 2026 1303 DOC.0234/1) en gelastte de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen om over het voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft advies gegeven op 15 april 2026. Het ontwerp van besluit werd op een aantal plaatsen aangepast. U vindt de bespreking van het advies en de aanpassingen aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering hieronder.

Toelichting bij de aanpassingen na het advies van de Raad van State van 15 april 2026

Rechtsgrond

Het is voor de Raad van State niet duidelijk of de bepalingen in het ontwerp betreffende het VIGB hun rechtsgrond vinden in artikel 19, § 1, van het decreet van 26 april 2019, of artikel 19, §2, vierde lid, van het hiervoor genoemde decreet. De rechtsgrond is terug te vinden in artikel 19, §2, vierde lid, van het decreet van 26 april 2019. Om daar geen twijfel over te laten bestaan worden volgende aanpassingen aan het ontwerp van besluit gedaan:

- Artikel 24, inleidende zin: “Een beheersovereenkomst als VIGB kan worden gesloten met een aanvrager die aan al de volgende voorwaarden voldoet”
- Artikel 25, inleidende zin: “De aanvrager, waarmee een beheersovereenkomst werd gesloten als partnerorganisatie VIGB voldoet gedurende de looptijd van de beheersovereenkomst aan al de volgende voorwaarden”.

Het artikel 28, eerste lid, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders wordt toegevoegd aan de rechtsgronden, gezien dit artikel de rechtsgrond vormt voor het artikel 25 van het ontwerp van besluit.

Vormvereisten

De Raad van State stelt dat het voorliggende ontwerp een vergelijkbare situatie is met de situatie zoals beschreven in zijn adviezen 70.552/3 van 28 december 2021 en 65.095/3 van 8 februari 2019 en stelt dat niet met volledige zekerheid uit te sluiten valt dat de gesubsidieerde activiteiten economische activiteiten uitmaken die ook door andere dienstverleners kunnen worden verricht en dat het daarom raadzaam is dat er contact wordt opgenomen met de Europese Commissie om na te gaan of een aanmelding op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie al dan niet vereist is.

De Vlaamse Regering is van oordeel dat de diensten die het VIGB opneemt niet-economische diensten van algemeen belang zijn. Daarom wordt aan deze opmerking van de Raad van State geen verder gevolg gegeven.

Algemene opmerkingen

De Raad van State adviseert om een aanvullend artikel op te nemen om de verhouding tussen het tweede en het derde hoofdstuk te verduidelijken. Het tweede hoofdstuk regelt de algemene procedure/inhoud voor een oproep en het sluiten van een beheersovereenkomst met partnerorganisaties. In hoofdstuk 3 worden aanvullende of specifieke regels opgenomen voor het sluiten van een beheersovereenkomst met een partnerorganisatie die expertise heeft als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning. De opschriften van de hoofdstukken zijn in dat opzicht duidelijk. Het advies van de Raad van State wordt niet gevolgd.

Onderzoek van de tekst

Op advies van de Raad van State werd de formulering van verschillende artikels aangepast:

Artikel 3, §1, derde lid: “De oproep, vermeld in het eerste lid, wordt gelanceerd minstens een jaar voor de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat, of, als dat van toepassing is, een jaar vóór de beheersovereenkomst is afgelopen” wordt aangepast naar “De oproep, vermeld in het eerste lid, wordt gelanceerd minstens een jaar voor de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat, of, als dat van toepassing is, een jaar vóór de lopende beheersovereenkomst is afgelopen.”. Zo wordt verduidelijkt dat de oproep voor een nieuwe beheersovereenkomst al gepubliceerd kan worden indien er reeds een partnerorganisatie erkend is. Hierbij is geen overlap van de erkenningsperiode mogelijk.

Artikel 4, §2, vierde lid: “Als de kandidaat-partnerorganisatie op de hoogte is gebracht van de onontvankelijkheid, heeft ze tien werkdagen om te voldoen aan alle voorwaarden, vermeld in het eerste lid. Als de kandidaat-partnerorganisatie niet of niet tijdig alle nodige formaliteiten vervult, vervalt het voorstel dat is ingediend.” wordt aangepast naar “Als de kandidaat-partnerorganisatie op de hoogte is gebracht van de onontvankelijkheid, heeft ze tien werkdagen om te voldoen aan alle voorwaarden, vermeld in het tweede lid. Als de kandidaat-partnerorganisatie niet of niet tijdig alle nodige formaliteiten vervult, vervalt het voorstel dat is ingediend”. Hier gaat het om een administratieve rechtzetting.

In artikel 5, derde lid, vraagt de Raad van State om af te bakenen waarop de bijkomende criteria die de minister kan bepalen betrekking hebben. In het ontwerp van besluit wordt naar aanleiding van het advies van de Raad van State de mogelijkheid voor de minister om bijkomende criteria te bepalen verwijderd. De minister zal de criteria alleen nader preciseren en zal geen bijkomende criteria vastleggen.

Artikel 10, §4, bepaalt de stappen die de administratie zal nemen indien rapportage later wordt ingediend dan de voorgelegde termijn. Dit wordt, na advies van de Raad van State, verduidelijkt: bij

organisaties die de verantwoording later aanleveren dan de voorziene termijn wordt 5% van het subsidiebedrag teruggevorderd of niet uitbetaald als zij deze alsnog aanleveren uiterlijk op 31 mei. Conform artikel 13, eerste lid, 1°, van de wet van 16 mei 2003 'tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof' wordt de subsidie volledig teruggevorderd indien niet voldaan is aan de subsidievoorwaarden. De bepaling dat de volledige subsidie door de administratie kan worden teruggevorderd als het financiële verslag en het jaarverslag later dan 31 mei worden aangeleverd wordt dus geschrapt, gezien dit principe reeds vervat zin in voormelde wet van 16 mei 2003.

Artikel 13, eerste lid: "De subsidie, vermeld in artikel 11, 2°, wordt vanaf het tweede werkingsjaar elk werkingsjaar in januari geïndexeerd volgens de bepalingen die op de partnerorganisatie in kwestie van toepassing zijn" wordt aangepast naar "De subsidie, vermeld in artikel 11, 2°, wordt vanaf het tweede werkingsjaar elk werkingsjaar in januari geïndexeerd volgens de bepalingen, vermeld in dit besluit, die op de partnerorganisatie in kwestie van toepassing zijn.". Zo is het duidelijk dat er aanvullende bepalingen voor de partnerorganisatie VIBG zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

Artikel 17, §1, vijfde lid: "Voor uitgaven die in totaal meer dan 30.000 euro bedragen, exclusief personeelskosten, wordt op voorhand de toestemming van de administratie gevraagd." wordt aangepast naar "Uitgaven die in totaal meer dan 30.000 euro bedragen, exclusief personeelskosten, worden niet terugbetaald, behalve als de administratie daarvoor op voorhand de toestemming heeft verleend.". Zo wordt de formulering gelijkgesteld met het tweede en vierde lid.

Een typefout in het opschrift van hoofdstuk 3 wordt rechtgezet: "aandiening" wordt veranderd in "aandoening".

Artikel 22, eerste lid, 1°, b): "de knelpunten vertalen in concrete doelen en hefbomen en ze op de beleidsagenda's plaatsen;" wordt veranderd naar "de knelpunten vertalen in concrete doelen en hefbomen en acties ondernemen om deze knelpunten op de beleidsagenda's te plaatsen;".

Artikel 24, 2°: "het werkgebied van het VIGB omvat het volledige Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad" wordt aangepast naar "het werkgebied van het VIGB omvat alle provincies van het Vlaamse Gewest en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad". Deze formulering verduidelijkt dat het VIGB in staat moet zijn om een werking te voorzien in elke provincie en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 26: De indexering verwijst naar de afgevlakte gezondheidsindex bedoeld in artikel 2, §2, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 'ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen'. Het artikel werd verduidelijkt.

Het opschrift "Afdeling 5. Duur van de beheersovereenkomst" werd toegevoegd onder artikel 26.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorgelegde ontwerp bestaat uit twee delen: een eerste deel dat de procedure beschrijft voor de erkenning van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst en een tweede deel dat de rechten en plichten regelt van een partnerorganisatie die wil erkend en gesubsidieerd worden als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning. Het toekennen van subsidies via een beheersovereenkomst vraagt een duidelijke en billijke procedure.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1:
Dit artikel vereist geen aanvullende toelichting.

Artikel 2:
Dit artikel bepaalt dat alle gegevens en documenten elektronisch uitgewisseld worden tussen de kandidaat en de administratie, tenzij ze niet elektronisch beschikbaar zijn.

Artikel 3:
Dit artikel regelt de oproep tot het sluiten van een of meer beheersovereenkomsten.
De minister lanceert, na advies van de Inspectie van Financiën en na goedkeuring door de Vlaamse Regering, de oproep en stelt die dus open naar alle geïnteresseerde partijen die zich geroepen voelen om te kandideren.
Er worden verplichtingen opgelegd ten aanzien van de kandidaat over rechtspersoonlijkheid en de melding indien statuten wijzigen.
De aard van de subsidie en de maximale subsidie wordt toegelicht; als de subsidie variabel is, of een variabel deel bevat dan bevat de oproep ook informatie over de financieringsparameters, de maximale variabele subsidie en de groei van de subsidie die wordt toegestaan.
De oproep vermeldt de opdrachten die minimaal uitgevoerd moeten worden, de minimale kwaliteits- en samenwerkingsvereisten bij de uitvoering van de opdrachten en de doelgroepen aan wie de partnerorganisatie ondersteuning biedt.
De oproep vermeldt de criteria waarop een dossier wordt beoordeeld door de administratie.
De oproep geeft ook de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat. Die datum is immers afhankelijk van de duur van de onderhandelingen met de eerste, en indien nodig, met de tweede gerangschikte kandidaat. De vermoedelijke begindatum kan dus variëren indien procedurele aspecten zorgen voor vertraging. De datum waarop de beheersovereenkomst eindigt, ligt sowieso vast en wordt vermeld in de oproep.

De timing van de oproep (minstens een jaar voor de vermoedelijke datum waarop de beheersovereenkomst ingaat, of indien van toepassing, een jaar voor het aflopen van de beheersovereenkomst) laat de kandidaten toe een goed dossier in te dienen en zich voor te bereiden.

De oproep vermeldt de minimaal te behalen resultaatgebieden (en de minimale evaluatiecriteria), afgestemd op de opdrachten. Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat zij, in eigen beheer of in samenwerking met derden,

- informatie, documentatie en advies aanbiedt;
- methodieken ontwikkelt, valideert en verspreidt;
- registratiesystemen uitbouwt of beheert;
- de Vlaamse overheid en haar diensten informeert en adviseert.

De oproep bevat een aantal praktische aspecten: de wijze waarop de oproep kenbaar wordt gemaakt, onder meer door publicatie in het Belgisch Staatsblad en op de website van de administratie, de wijze waarop een dossier ingediend moet worden en de uiterste datum van indiening.

Artikel 4:
Nadat de oproep om een beheersovereenkomst te sluiten is bekendgemaakt, wordt voorzien in een periode van minstens zestig dagen om een dossier in te dienen.
De ontvankelijkheidsvereisten in de oproep maken het voor de kandidaten duidelijk op welke wijze en wanneer een dossier moet ingediend worden en welke gegevens het dossier moet bevatten om

de administratie toe te laten het dossier te beoordelen. De administratie wil een zicht krijgen op de organisatie zelf, op de manier waarop de organisatie de huidige inkomsten inzet en de middelen die het zal ontvangen via de beheersovereenkomst wil inzetten en welk beleidsplan en jaarplan voor het eerste werkingsjaar wordt voorgesteld.
Als een kandidatuur onontvankelijk is, heeft de kandidaat tien werkdagen tijd om aan alle voorwaarden te voldoen. Als de formaliteiten niet of niet tijdig vervuld worden, vervalt het voorstel dat is ingediend.

Artikel 5
De administratie onderzoekt de sterktes en zwakte van de ontvankelijke dossiers op volgende criteria:

- de onderbouwing van de werkwijze om de resultaten binnen de verschillende resultaatgebieden te behalen;
- de netwerking en samenwerking;
- de resultaatgerichtheid van de acties en de meetbaarheid van het behalen van de resultaten binnen de resultaatgebieden door de acties uit te voeren;
- de onderbouwing van de begrotingen en de afweging van de kosten tegenover de baten;

De minister kan de criteria nader preciseren en kan het gewicht van elk criterium bepalen. De precisering van de criteria worden ook vermeld in de oproep.

Artikel 6
Na het collectief overleg dat de administratie organiseert met alle kandidaten die gereageerd hebben op de oproep, delen de kandidaten na drie werkdagen mee of ze een nieuw dossier indienen dat het vorige vervangt. Binnen tien werkdagen dienen ze het nieuwe dossier in.
Als er meerdere kandidaten zijn, rangschikt de administratie de kandidaten op basis van de beoordeling van de dossiers.

Artikel 7
De minister kan met een kandidaat-partnerorganisatie of met een partnerorganisatie een of meer beheersovereenkomsten sluiten.
De administratie maakt voor de best gerangschikte kandidaat een voorontwerp van beheersovereenkomst op en een jaarplan voor het eerste werkingsjaar, gebaseerd op het ingediende voorstel. Vervolgens onderhandelt de administratie met de kandidaat over die voorontwerpen. Als de administratie en de kandidaat tot een akkoord komen, wordt het ontwerp van beheersovereenkomst voorgelegd aan de minister. Die vraagt advies aan de Inspectie van Financiën en kan vervolgens de beheersovereenkomst met de kandidaat sluiten. Als dat vereist is volgens de regels van de begrotingscontrole en -opmaak, legt de minister het ontwerp van beheersovereenkomst en het ontwerp van subsidiebesluit ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. De minister en de kandidaat sluiten de beheersovereenkomst.
Als de onderhandelingen niet tot een akkoord leiden, beslist de minister om ofwel af te zien van een beheersovereenkomst en de oproep terug te trekken ofwel de onderhandelingen te starten met de kandidaat die tweede gerangschikt is.
Er kunnen in het kader van het eerstelijnsdecreet met een kandidaat of met een partnerorganisatie meer beheersovereenkomsten gesloten worden. Jaarplannen, begrotingen, inhoudelijke en financiële jaarverslagen kunnen samengevoegd worden op voorwaarde dat iedere beheersovereenkomst afzonderlijk herkenbaar en evalueerbaar blijft.

Artikel 8
Dit artikel regelt de beheersovereenkomst, aanvullend op wat het decreet van 26 april 2019 hierover al bepaalt.
Het artikel omschrijft de gegevens die een beheersovereenkomst minimaal moet bevatten: de gegevens over de subsidie (forfaitair, variabel, financieringsparameters, berekeningswijze), de begin- en einddatum van de beheersovereenkomst, het beleidsplan voor de volledige termijn van de

beheersovereenkomst, het jaarplan voor het eerste werkingsjaar van de beheersovereenkomst, de nadere regels voor het opzeggen van de beheersovereenkomst en het investerings- en remuneratiebeleid van de organisatie in het beheer van de middelen die volgens deze beheersovereenkomst worden toegekend
In een tweede paragraaf regelt dit artikel het jaarplan. Het jaarplan is een concretisering (inclusief een begroting) voor het werkingsjaar in kwestie van de elementen uit het beleidsplan. De administratie kan de structuur van het jaarplan bepalen.
Het sluiten van de beheersovereenkomst houdt automatisch de goedkeuring in van het jaarplan voor het eerste werkingsjaar. De volgende jaarplannen moeten worden goedgekeurd door de administratie. De organisatie dient daarom uiterlijk op 30 september van het werkingsjaar dat voorafgaat aan het werkingsjaar in kwestie een voorstel van jaarplan in bij de administratie.

Het beleidsplan concretiseert en prioriteert de opdrachten die de partnerorganisatie wil uitvoeren gedurende de erkenningsperiode.

Artikel 9
Volgens artikel 19 van het decreet van 26 april 2019 wordt een beheersovereenkomst gesloten voor minimaal drie jaar en maximaal vijf jaar en kan die eenmalig verlengd worden voor ten hoogste de initiële duur van de overeenkomst. Artikel 9, van dit voorontwerp van besluit bepaalt dat de minister de beheersovereenkomst kan verlengen voor ten hoogste een jaar, zonder een nieuwe oproep te lanceren, op voorwaarde dat de uitvoering van de beheersovereenkomst en de financiële verantwoording positief worden geëvalueerd door de administratie en de noodzaak voor verlenging gemotiveerd wordt.
Dit artikel bepaalt in een tweede lid dat de kandidaat of de partnerorganisatie geen aanspraak kan maken op een vergoeding van de kosten voor activiteiten met het oog op het sluiten of verlengen van een beheersovereenkomst.

Artikel 10
Dit artikel bepaalt de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een subsidie via een beheersovereenkomst.
Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat die de bepalingen van de overeenkomst naleeft, een jaarplan indient en het jaarplan uitvoert.
De partnerorganisatie dient een jaarverslag in dat afgestemd is op de structuur van het jaarplan, zodat de administratie de werking kan evalueren. Dit impliceert dat er gegevens worden aangereikt die de administratie kan toetsen aan evaluatiecriteria. Die gegevens worden, indien mogelijk, meetbaar voorgesteld, of – indien opgenomen in het jaarplan – via het registratiesysteem ter beschikking gesteld.
De partnerorganisatie dient een financieel verslag in. Dat verslag bevat de jaarrekening, de resultatenrekening (uitgesplitst per activiteitencentrum), een detail van de 73-rekening, het aantal VTE dat betaald wordt met deze subsidie en een rapportage over de inkomsten en uitgaven met betrekking tot de resultaatgebieden en de opdrachten.
Het jaarverslag en het financieel verslag worden ingediend uiterlijk 30 april van het jaar dat volgt op het werkingsjaar in kwestie.

Artikel 11
Dit artikel bepaalt dat een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst kan gesubsidieerd worden door middel van een forfaitaire subsidie, een variabele subsidie, of een combinatie van beide.

Artikel 12
Dit artikel bepaalt dat de secretaris-generaal de subsidie toekent overeenkomstig de bepalingen in de beheersovereenkomst en op voorwaarde dat het jaarplan voor het werkingsjaar in kwestie is goedgekeurd, het Vlaams Parlement de uitgavenbegroting voor het jaar in kwestie heeft goedgekeurd en de begrotingskredieten beschikbaar zijn.

Een partnerorganisatie kan tijdens de looptijd van de beheersovereenkomst andere subsidies ontvangen.
Als de begunstigde subsidies ontvangt van een andere subsidieverstrekker, is het essentieel dat op een transparante wijze inzicht gegeven wordt in de toerekening van kosten aan de verschillende activiteitencentra. Indirecte kosten of kosten die meerdere activiteitencentra betreffen, worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel die afgestemd is op het aandeel van de betreffende activiteitencentra in het totale projectbudget. De verdeelsleutel wordt vooraf vastgesteld en gemotiveerd in het meerjarenplan en in de jaarplannen.

Artikel 13
Dit artikel beschrijft dat de subsidie vanaf het tweede werkingsjaar elk werkingsjaar in januari geïndexeerd wordt volgens de bepalingen die op de partnerorganisatie in kwestie van toepassing zijn. Daarnaast vermeldt dit artikel de afronding van de subsidiebedragen en een mogelijke verhoging van de subsidie in uitvoering van Vlaamse Intersectorale Akkoorden.

Artikel 14
Dit artikel bepaalt de modaliteiten voor de betaling, de afrekening en de eventuele terugvordering van de subsidie.
Er worden vier schijven van 22,5% betaald en een saldo van 10%. Als uit de evaluatie blijkt dat de financiële verantwoording of de uitvoering van de activiteiten onvoldoende is, beslist de administratie de ingebrachte kosten of een gedeelte ervan niet te aanvaarden.

Artikel 15
Zoals in artikel 12 bepaald, kan de partnerorganisatie andere subsidies ontvangen. Artikel 15 geeft aan dat inkomsten verkregen buiten de beheersovereenkomst niet in mindering worden gebracht van de subsidie die toegekend wordt in het kader van de beheersovereenkomst, tenzij dubbele financiering wordt aangetoond.

Artikel 16
Dit artikel regelt de reserve die kan opgebouwd worden. De reserve die opgebouwd wordt in een bepaald werkingsjaar mag niet meer bedragen dan 20% van de geïndexeerde subsidie voor het werkingsjaar in kwestie. De gecumuleerde reserve mag op het einde van een bepaald werkingsjaar nooit meer bedragen dan 50% van de geïndexeerde subsidie voor het werkingsjaar in kwestie.
De reserve is overdraagbaar naar een volgend werkingsjaar binnen een beheersovereenkomst. Zowel in het geval dat er een nieuwe beheersovereenkomst wordt gesloten, als in het geval dat er geen nieuwe beheersovereenkomst wordt gesloten met de bestaande partnerorganisatie, wordt de gecumuleerde reserve na afloop van de lopende beheersovereenkomst teruggevorderd. Uiteraard is de situatie anders bij een verlenging van de beheersovereenkomst. Bij een verlenging blijft de inhoud van de bestaande beheersovereenkomst behouden en is er dus geen “einde” van de gesubsidieerde activiteit. Bij een verlenging van de beheersovereenkomst kan de reserve wel worden overgedragen.
Jaarplannen waarin reserves aangewend worden, worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

Artikel 17
Dit artikel bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op de vergoedbaarheid van de kosten die in uitvoering van de beheersovereenkomst worden gemaakt. Voor een aantal uitgaven dient voorafgaand de toestemming van de administratie gevraagd. Zo wordt vermeden dat bepaalde uitgaven worden geweigerd nadat de kosten al gemaakt zijn.
In de subsidie zijn alle kosten inbegrepen. Dit geldt ook voor kosten die gemaakt zijn door universiteiten. Er kan maximaal 10% van de subsidie besteed worden aan centraal beheer en algemene exploitatie.

Artikel 18

Dit artikel bevat een aantal bepalingen over de communicatie die de partnerorganisatie voert. Over mediacampagnes wil de administratie op voorhand geïnformeerd worden en de steun van de Vlaamse Gemeenschap moet vermeld worden in publicaties, presentaties en andere mededelingen die verband houden met de opdrachten.
De Vlaamse Gemeenschap, of organisaties of personen die zij aanwijst, kunnen gratis gebruik maken van alle gegevens, producten, materialen en documenten die in het kader van de beheersovereenkomst zijn ontwikkeld en waarvan de begunstigde of zijn onderaannemer, de rechten bezit.
De administratie kan twee vertegenwoordigers kosteloos laten deelnemen aan vormings- en studiedagen die de partnerorganisatie organiseert.

Artikel 19
Dit artikel geeft aan dat de administratie belast wordt met het toezicht op de partnerorganisaties waarmee een beheersovereenkomst is afgesloten.

Artikel 20
Dit artikel bepaalt dat de voortgang van de realisatie van de activiteiten onder meer gecontroleerd en aangestuurd wordt tijdens één of meerdere overleggen, als de administratie dat nodig acht.

Artikel 21
Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 22
Dit artikel beschrijft een aantal minimale opdrachten die de partnerorganisatie uitvoert als belangenbehartiger voor personen met een chronische aandoening.
Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat zij de knelpunten van personen met een chronische aandoening in kaart brengt en daar oplossingsgericht mee aan de slag gaat. Dat impliceert haalbare doelstellingen formuleren, hefbomen zoeken en de agenda's van relevante politieke en beleidsorganisaties beïnvloeden met het oog op de best mogelijke levenskwaliteit voor personen met een chronische aandoening.
De partnerorganisatie opteert voor interventies die het meest impact genereren, bv. door de stem van de chronische patiënt te laten horen in relevante adviesorganen en op diverse andere fora. De partnerorganisatie wordt dan als het ware het gezicht en de spreekbuis van de chronische patiënt. Andere mogelijkheden zijn een mediacampagne lanceren, de pers aanspreken, enz.
De partnerorganisatie ondersteunt vertegenwoordigers van personen met een chronische aandoening en kan, op vraag en mits de nodige capaciteit aanwezig is, ook individuele personen met een chronische aandoening ondersteunen bij de aanpak van hun problemen en knelpunten.
Dit alles veronderstelt dat de partnerorganisatie sterke inhoudelijke dossiers maakt en gedragen standpunten verdedigt waarin de ervaringskennis van diverse actoren wordt gebundeld.
Vanzelfsprekend worden ontwikkelingen in het beleid en in de zorg goed opgevolgd en wordt regelmatig afgestemd met beleidsmakers en relevante stakeholders.
Kennisdeling met personen met een chronische aandoening is in deze context ook een belangrijke opdracht. De partnerorganisatie zal onder meer via een website of nieuwsbrieven informatie delen over het leven met een chronische aandoening, relevante beleidsbeslissingen verspreiden en toelichten en de impact hiervan op de levenskwaliteit situeren.
Er wordt verwacht van de partnerorganisatie dat die een bevraging doet van de noden bij personen met een chronische aandoening. De resultaten hiervan vormen de basis voor het opstellen van doelen en acties.

Artikel 23
Dit artikel beschrijft de opdrachten die de partnerorganisatie uitvoert als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning. Voor deze opdracht kan de partnerorganisatie samenwerken met derden.

De participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood (PZON) is de achilleshiel in de werking van de zorgraden. Ondanks de inspanningen die geleverd worden om PZON of vertegenwoordigers van patiëntenverenigingen of mantelzorgorganisaties aan boord te halen, leidt deze vertegenwoordiging weinig tot acties waarbij de personen met een zorg- en ondersteuningsnood centraal staan en waar deze acties voorafgaand zijn voorgelegd aan de doelgroepen die hierdoor geïmpacteerd worden.
Ook binnen de netwerken geestelijke gezondheid is het belangrijk dat de PZON een stem heeft in de beleidsorganen. Opdat PZON die rol in de netwerken geestelijke gezondheid kunnen opnemen, is het belangrijk hen daarin te begeleiden en te ondersteunen. Enkel zo is in elk netwerk geestelijke gezondheid duurzame vertegenwoordiging van personen met een zorg- en ondersteuningsnood mogelijk.
We praten dus nog steeds veel over de PZON in plaats van met de PZON. Een organisatie die de participatiecultuur van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood wil versterken in de mesostructuren, moet weten wat er reilt en zeilt bij de PZON. De partnerorganisatie heeft een uitgebreide kennis nodig van de belangen en ervaringen van chronische patiënten om te kunnen inzetten op het participatievriendelijker maken van mesostructuren, zoals de zorgraden en de netwerken Geestelijke Gezondheid. Een versnippering van middelen en van inzet door diverse partijen zou het speelveld nog complexer maken en zou allerminst in het voordeel van de PZON zijn. Daarom zijn beide opdrachten en expertisedomeinen aan elkaar gekoppeld. Voor de technische aspecten kan de PO samenwerken met een andere organisatie.
Volgende acties kunnen daartoe bijdragen:

- het implementeren van een algemeen kader voor kwalitatieve participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood: er zijn meerdere onderzoeken en studies over participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood gevoerd, maar de implementatie hapert. De partnerorganisatie zal een algemeen kader ontwikkelen dat participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood in de praktijk mogelijk maakt en stimuleert;
- vorming en coaching zijn cruciale factoren: door het aanbieden van opleiding en coaching en het aanreiken van tools en methodieken kunnen de mesostructuren, in de eerste plaats zorgraden en netwerken geestelijke gezondheid volwassenen aan de slag. Daarbij ligt de focus op de sterke ondersteuning door de partnerorganisatie bij het in de praktijk brengen van deze implementatie. De partnerorganisatie werkt een sterk individueel aanbod uit naar de mesostructuren, zoals zorgraden en netwerken geestelijke gezondheid;
- de opdracht is veelomvattend en niet eenvoudig te realiseren; daarom gaat de partnerorganisatie op zoek naar relevante actoren waarmee het een samenwerking kan opzetten;
- het praten met de PZON zal nieuwe inzichten en kennis opleveren; het is belangrijk om deze collectieve ervaringskennis te stimuleren en te borgen;
- specifiek in de sector van de geestelijke gezondheid zal de partnerorganisatie vertegenwoordigers van personen met een zorg- en ondersteuningsnood ondersteunen.

Bovenstaande veronderstelt dat principes, tools en methodieken voor participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood ontwikkeld zijn en dat ze vervolgens ook verspreid worden naar organisaties die actief zijn in het werkveld in het algemeen.

Artikel 24
Dit artikel bepaalt de specifieke voorwaarden waaraan de aanvrager waarmee een beheersovereenkomst als VIGB wordt gesloten moet voldoen.
Van de partnerorganisatie wordt verwacht dat die expertise heeft in het overleggen met verenigingen van personen met een chronische aandoening en personen met een chronische aandoening, in het formuleren van gedragen standpunten en in het oplossingsgericht vertalen van deze standpunten (meestal knelpunten) naar het beleid.
De partnerorganisatie, of de organisatie waarmee ze samenwerkt, heeft ook ervaring in het ontwikkelen, aanbieden en verspreiden van principes, tools en methodieken voor participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood. Specifiek in de sector van de geestelijke

gezondheidszorg is er ook ervaring met de ondersteuning van vertegenwoordigers van personen met een zorg- en ondersteuningsnood.
De werking van een partnerorganisatie omvat, in het kader van deze beheersovereenkomst, het hele Vlaamse Gewest en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 25
Gedurende de looptijd van de beheersovereenkomst voldoet de aanvrager, waarmee een beheersovereenkomst werd gesloten als VIGB, aan de voorwaarden vermeld in artikel 24 en voert hij de opdrachten, vermeld in artikel 22 en 23 uit.
De partnerorganisatie legt op uiterlijk 30 september van het werkingsjaar dat voorafgaat aan het werkingsjaar in kwestie een jaarplan voor het volgende werkingsjaar ter goedkeuring voor aan de administratie en de partnerorganisatie dient uiterlijk op 30 april van het jaar dat volgt op het werkingsjaar in kwestie een inhoudelijk en financieel verslag in bij de administratie.

Artikel 26
Dit artikel bepaalt de indexatie van de subsidie.
Er wordt aangenomen dat de partnerorganisatie 90% van de middelen besteedt aan personeelskosten. De indexformule voorziet aldus dat 90% van het subsidiebedrag wordt geïndexeerd volgens de afgevlakte gezondheidsindex. De subsidie wordt een eerste keer geïndexeerd in het tweede werkingsjaar van de beheersovereenkomst.

Om het correcte bedrag te berekenen voor het werkingsjaar in kwestie, wordt een niet-geïndexeerde werkingskost van 10% van het referentiebedrag van het vorige werkingsjaar opgeteld met een geïndexeerde personeelskost. De personeelskost wordt geïndexeerd door 90% van het referentiebedrag van het vorige werkingsjaar te vermenigvuldigen met de afgevlakte gezondheidsindex van december van het voorgaande jaar, gedeeld door de afgevlakte gezondheidsindex van december van twee jaar daarvoor.

Artikel 27
De partnerorganisatie wordt steeds erkend, startend één jaar na de verwachte aanvang van de legislatuur van de Vlaamse overheid, tot en met het eerste jaar van de verwachte aanvang van de volgende legislatuur. Zo heeft de volgende beleidsploeg de ruimte om eigen prioriteiten te bepalen in het kader van een volgende erkenning.
In afwijking van deze bepaling wordt de partnerorganisatie éénmalig erkend voor de periode van 01/01/2028 t.e.m. 31/12/2030.
Indien een éénmalige verlenging van één jaar (cfr artikel 9, eerste lid) van de beheersovereenkomst werd gegeven, wordt de volgende BHO voor slechts vier jaar toegekend.

Artikel 28
Dit artikel vereist geen aanvullende toelichting.

Artikel 29
Dit artikel vereist geen aanvullende toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact op de begroting.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op lokale noch op provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het besluit voor publicatie in extenso worden aangeboden aan de diensten van het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, en de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning;

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ